

Beslissing

van de VREG

met betrekking tot het periodieke metrologische beheer en nazicht door Fluvius van de grootverbruiksmeterinrichtingen voor gas

Inhoud

I.	Inleiding	3
I.1.	Aanleiding.....	3
I.2.	Wettelijk kader	3
I.3.	Voorwerp.....	4
II.	Analyse en beoordeling.....	5
II.1.	Bespreking.....	5
II.2.	Conclusie	7
	Beschikbaar gedeelte	8

I. Inleiding

I.1. Aanleiding

Op 18 december 2020 stelde Fluvius de VREG in kennis van het door hen voorgestelde beleid rond het periodieke metrologische beheer en nazicht van grootverbruiksmetinginrichtingen.

I.2. Wettelijk kader

De wetgeving rond het gebruik van geijkte meetinstrumenten voor gasverbruik vindt zijn oorsprong in Art.VIII.43 uit het Wetboek van economisch recht (hierna afgekort: “WEB”). Dit bepaalt het volgende:

“§1. Metingen in het economisch verkeer die tot doel hebben de hoeveelheid van enig goed of de hoegrootheid van een dienst te bepalen, worden met geijkte meetinstrumenten verricht.

§2. Metingen die worden uitgevoerd ter berekening van heffingen en restituties, worden met geijkte meetinstrumenten verricht.

*[...]”.*¹

Artikel VIII.47 WEB bepaalt dat ijkverrichtingen van meetinstrumenten bestaan uit 1° het onderzoek van een model met het oog op zijn goedkeuring; 2° de eerste ijk en 3° de herijk. De Koning kan andere ijkverrichtingen bepalen.

Art. VIII.52 WEB stelt verder dat de Koning de meetinstrumenten kan onderwerpen aan een technische controle om na te gaan of die werktuigen aan de wettelijke eisen voldoen en of zij zich in goede staat bevinden.

Om de nauwkeurigheid van deze geijkte meetinstrumenten te waarborgen moet aan strikte nauwkeurigheidsvereisten voldaan worden. Deze vereisten worden op het federale niveau bepaald. Voor de gasmeters worden deze beschreven in bijlage IV (MI-002) van het *Koninklijk Besluit van 15 april 2016 betreffende meetinstrumenten*² dat invulling geeft aan de Richtlijn 2014/32.³ Dit KB bepaalt alle nauwkeurigheidsvereisten voor huishoudelijk, handels- en lichtindustriële gebruik.

Verder is een periodieke metrologische controle vereist om de nauwkeurigheid van het meetinstrument te controleren na verloop van tijd. Voor gasmeters wordt deze periodieke controle beschreven in het Koninklijk Besluit van 3 augustus 2012 betreffende de opvolging in bedrijf van de gasmeters voor huishoudelijk gebruik, handelsgebruik en lichtindustriële gebruik⁴. De meters worden in loten verdeeld, waarna voor ieder lot een steekproef wordt uitgevoerd. Indien in de

¹ Art. VIII.43 WER 28 februari 2013, BS 29 maart 2013.

² KB 15 april 2016 betreffende meetinstrumenten, BS 20 april 2016.

³ Richtl. 2014/32/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 betreffende de harmonisatie van de wetgevingen van de lidstaten inzake het op de markt aanbieden van meetinstrumenten en de gedelegeerde richtlijn (EU) 2015/13 van de Commissie van 31 oktober 2014 tot wijziging van bijlage III bij Richtlijn 2014/32/EU van het Europees Parlement en de Raad wat betreft het debietsbereik van watermeters, *Pb.L.* 29 maart 2014, 96/149.

⁴ KB 3 augustus 2012 betreffende de opvolging in bedrijf van de gasmeters voor huishoudelijk gebruik, handelsgebruik en lichtindustriële gebruik, BS 28 augustus 2012.

steekproef het aantal "defecte" meters groter is dan het maximum toegelaten aantal wordt het lot afgekeurd en dienen de meters van dit lot uit het net verwijderd te worden binnen de daarvoor gestelde termijn. De eerste controle van een lot gebeurt in het tiende jaar na het aanvangsjaar van dat lot, waarna er om de vijf jaar een nieuwe controle volgt.

I.3. Voorwerp

De Federale Overheidsdienst Economie (FOD Economie) is als enige dienst wettelijk bevoegd voor de onafhankelijke controle van de meters. Metrologie is immers een federale bevoegdheid.⁵

Gelet op het feit dat de distributienetbeheerder de eigenaar blijft van de meetinstrumenten, kan hij daarnaast evenwel ook instaan voor een bepaald nazicht en beheer van deze meters. Dit nazicht kan evenwel nooit in de plaats worden gesteld van de onafhankelijke controle vanwege de FOD Economie.

Aangezien het de algemene taak is van de VREG om toezicht uit te oefenen op de werking van de distributienetbeheerders,⁶ heeft de VREG in het technisch reglement distributie gas (hierna afgekort: "TRDG")⁷ in artikel 3.1.15, §3 het volgende bepaald:

"§3. Voor grootverbruiksmetinstrumenten bepaalt de distributienetbeheerder een beleid en modaliteiten met betrekking tot de nauwkeurige werking van deze meetinstrumenten. Dit wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de VREG en gepubliceerd op de website van de DNB."

De VREG dient dus het beleid van de netbeheerder inzake de nauwkeurige werking van de meetinstrumenten goed te keuren.

Fluvius heeft in de loop van 2020 dit beleid uitgewerkt en de VREG hierover geïnformeerd op 1 december 2020.

Dit vormt het voorwerp van deze beslissing.

---

⁵ Artikel VI, lid 2, 9° BWHI (metrologie en de normalisatie).

⁶ Artikel 3.1.3 VI.Decr. 8 mei 2009 houdende algemene bepalingen betreffende het energiebeleid, BS 7 juli 2009.

⁷ VREG, Technisch Reglement voor de Distributie van Gas in het Vlaamse Gewest van 9 november 2021, BS 8 december 2021.

II. Analyse en beoordeling

II.1. Bespreking

Toepassingsgebied

Een grootverbruiksmetinstrument is volgens het TRDG een meetinstrument waarmee een grootverbruiksmeting gas wordt uitgevoerd. Een grootverbruiksmeting is een meting bij een netgebruiker met een aansluitingscapaciteit van een nieuwe of te verzwaren aansluiting groter dan of gelijk aan 650 m³(n)/u of 400 m³(n)/u bij warmtekrachtkoppelinginstallaties gevoed door aardgas. Ook bij toegangspunten voor injectie is een grootverbruiksmeting nodig.

Een grootverbruiksmetinstrument kan bestaan uit een al dan niet geïntegreerde combinatie van:

- gasmeter;
- volumeherleidingsapparaat of -instrument (VHI);
- datalogger;
- communicatie-uitrusting (teleopnamesysteem).

Binnen de meetinstrumenten van Fluvius is de datalogger niet als een afzonderlijke component opgenomen, maar maakt afhankelijk van de configuratie ofwel onderdeel uit van het VHI, ofwel van het teleopnamesysteem.

Er zijn bij Fluvius ca. 1.000 meetinstrumenten met een VHI in gebruik.

Momenteel worden voor grootverbruiksmetinstrumenten rotor- of turbinegasmeters gebruikt.

Beleid voor het beheer en nazicht van grootverbruiksmetinstrumenten

Het ter goedkeuring voorgelegde beleid beschrijft op welke manier Fluvius het toezicht op de werking van de grootverbruiksmetinstrumenten denkt te verwezenlijken, en bestaat uit een document dat in bijlage aan deze beslissing is toegevoegd.

Om de correcte werking van de onderdelen en het geheel te garanderen (1) vraagt Fluvius de van toepassing zijnde certificaten en kalibratieverslagen van elk van de componenten op bij levering; en (2) werd een onderhouds- en/of controlebeleid op componentniveau uitgewerkt.

1. Gasmeter

De gasmeters voldoen aan de Europese regelgeving (2014/32/EU, bijlage IV, MI-002)⁸ en de Europese fabricagenormen EN12480 voor rotatieve en EN12261 voor turbinegasmeters.

Een eerste controle vindt plaats bij levering van de gasmeter en omvat het opvragen van de certificaten en kalibratieverslagen.

---

⁸ Gekend als de MID-richtlijn.

De daaropvolgende (statistische) technische controles vinden plaats gedurende de bedrijfsperiode van de gasmeter conform de bepalingen⁹ opgenomen in de metrologische wetgeving of het Koninklijk Besluit (KB) van 3 augustus 2012 betreffende de opvolging in bedrijf van de gasmeters voor huishoudelijk, handels- en lichtindustriële gebruik.

Het onderhoud van de gasmeter wordt samen met het onderhoud van de gascabine uitgevoerd en houdt rekening met de instructies van de fabrikant. Tijdens dit onderhoud wordt de gehele meteropstelling onderworpen aan een visueel nazicht. Het onderhoudsinterval van de gascabine varieert op basis van de conditie van de gascabine.

2. Volumeherleidingsinstrument

Het volumeherleidingsinstrument (hierna afgekort: "VHI") converteert de volumeregistratie van de gasmeter naar een volume in normaalomstandigheden (0°C en 1,01325 bar).

De VHI's in de meetinrichtingen van Fluvius voldoen aan de Europese regelgeving (2014/32/EU, bijlage IV, MI-002) en de Europese fabricagenorm EN12405. Een eerste controle vindt plaats bij levering van het VHI en omvat het opvragen van de certificaten.

Een tweede (continue) controle vindt plaats gedurende de bedrijfsperiode van het VHI. De door het VHI geregistreerde data worden ofwel manueel opgenomen door de meteropnemer of automatisch uitgelezen d.m.v. het teleopnamesysteem. Deze data wordt onderworpen aan validatieregels met het doel eventuele anomalieën te detecteren en te corrigeren. De periodieke controle kent een maximaal interval van 5 jaar en bestaat erin om d.m.v. een proef de berekende waarde van het VHI te vergelijken met een manuele berekening o.b.v. druk, temperatuur en debiet. Deze proef wordt uitgevoerd door een daartoe intern opgeleide techniker met behulp van geijkte instrumenten. Een verslag wordt opmaakt. Indien nodig wordt tijdens de periodieke controle ook de batterij van het VHI vervangen.

3. Communicatie-uitrusting (teleopnamesysteem)

De communicatie-uitrusting kent een curatief onderhoudsplan. Dit onderdeel zorgt voor de signaaloverdracht tussen het VHI en het centrale opvolgingssysteem. Indien een faling van dit onderdeel optreedt, worden de meetgegevens niet ontvangen en treedt een alarm op in het centrale opvolgingssysteem. Daarnaast kan d.m.v. dit opvolgingssysteem vrij snel een storing of anomalie in de meting worden vastgesteld en geanalyseerd. Na vaststelling van een faling of storing kan actie worden genomen om het probleem op te lossen.

Beoordeling

De VREG stelt vast dat het voorgestelde beleid voor de gasmeters gebaseerd is op de geldende metrologische regelgeving. De VREG gaat akkoord met het voorgestelde beleid.

Aangezien deze gegevens nuttig zijn voor het monitoren van de kwaliteit van grootverbruiksmeterinrichtingen, verzoekt de VREG aan Fluvius om volgende gegevens jaarlijks aan de VREG over te maken, zodat de VREG deze kan integreren in het kwaliteitsrapport:

---

⁹ De gasmeters worden ingedeeld in verschillende loten op basis van hun merk, type, meetbereik en bouwjaar. Elk lot van minimum 500 meters wordt onderworpen aan een controle, de eerste keer in het tiende jaar na fabricatie en vervolgens om de vijf jaar.

- Overzicht van de gevallen waarbij een controle van de gasmeter uitgevoerd werd (buiten de statistische controles), met vermelding van de partij die de controle aanvraag, conclusie van de controle en welke actie genomen werd m.b.t. de gasmeter.
- Aantal grootverbruiksmeterinrichtingen in het bestand met opsplitsing per type/kaliber, leverancier, ouderdom, en aanwezigheid VHI.

II.2. Conclusie

De VREG keurt het voorgestelde beleid goed en gaat jaarlijks via het kwaliteitsrapport de gegevens over grootverbruiksmeterinrichtingen opvolgen.

Beschikkend gedeelte

De VREG beslist:

Artikel 1. Het door Fluvius voorgestelde beleid betreffende het periodieke beheer en nazicht van grootverbruiksmeeinrichtingen, **goed te keuren**.

Artikel 2. Dat Fluvius jaarlijks volgende gegevens aan de VREG dient over te maken, om te worden opgenomen in het kwaliteitsrapport:

- Overzicht van de gevallen waarbij een controle van de gasmeter uitgevoerd werd (buiten de statistische controles), met vermelding van de partij die de controle aanvroeg, conclusie van de controle en welke actie genomen werd m.b.t. de gasmeter.
- Aantal grootverbruiksmeeinrichtingen in het bestand met opsplitsing per type/kaliber, leverancier, ouderdom, en aanwezigheid VHI.

Artikel 3. Dat de beslissing in werking treedt op de dag van de publicatie op de website van de VREG.

Voor de VREG,

Sint-Joost-ten-Node,

Pieterjan Renier
Algemeen Directeur

Bijlage:

1. Toelichting: nauwkeurige werking van grootverbruiksmeeinrichtingen – aardgas